

กระบวนการเรียนรู้การทำบุหงารำไปในดินเผา

สาระสำคัญ บุหงารำไปเป็นสิ่งที่คู่กับชาวไทยมานานเนื่องจากบุหงาสามารถนำมาประดิษฐ์กับสิ่งของต่างๆ ได้หลายแบบหลายชนิด และเพื่อให้ผู้ที่รักศิลปะทางด้านนี้นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์กับตนเองและสร้างเป็นอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการทำบุหงารำไป
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอาชีพเสริมและเพิ่มรายได้

เวลา 60 นาที

เตรียมการ

1. ศึกษาขั้นตอนการทำกิจกรรม
2. เตรียมใบงานและใบความรู้
3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำบุหงา

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. นำบุหงารำไปไปบรรจุลงในเซรามิกรูปแบบต่างๆตามที่ต้องการให้เต็มแล้วใส่การบูรลงในบุหงาเพื่อเพิ่มความหอม
2. ตัดผ้าโปร่งสีเหลืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสความกว้างและความยาวขึ้นอยู่กับรูปแบบของเซรามิกแบบต่างๆนำเซรามิกที่บรรจุบุหงาวางลงบนผ้าโปร่งสีเหลืองตรงกึ่งกลางทาบผ้าโปร่งขึ้นรวบผ้าโปร่งขึ้นทางด้านบนของเซรามิก
3. เมื่อรวบผ้าโปร่งสีเหลืองขึ้นเรียบร้อยแล้วใช้ด้ายมัดด้านบนของเซรามิกรูปแบบต่างๆให้แน่น
4. นำผ้าลูกไม้รัดสำเร็จรูปสีชมพูระบายโดยรอบตรงรอยมัดของด้ายเพื่อปิดทับรอยมัดของด้าย จัดระบายจีบผ้าโปร่งและผ้าลูกไม้ให้สวยงาม
5. ตัดริบบิ้นสีแดงยาว 2 ซม. พับทบครึ่งสอดเข้าไปในผ้าโปร่งทากาวครึ่งด้านในเพื่อทำเป็นหูหิ้ว
6. ตกแต่งด้านหน้าของเซรามิกด้วยริบบิ้นสีชมพูและสีฟ้ายาว 20 ซม. ซ้อนกันพันเป็นโบ ซ้อนกัน 2 สี ตัดชายให้เสมอกัน ทากาวติดด้านหน้าตรงลูกไม้ปิดทับโบด้วยดอกกุหลาบสำเร็จแล้วจัดตกแต่งให้สวยงาม

วัดและประเมินผล

ประเมินผู้เรียนในด้านการนำไปใช้

สื่อประกอบ

1. ใบงาน เรื่องการบุหงารำไปในดินเผา
2. ใบความรู้ บุหงารำไปในดินเผา
3. ชุดนิทรรศการบุหงารำไปในดินเผา

หลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การทำนุหรงำไปในดินเผา จำนวน 1 ชั่วโมง

ว/ด/ป	เวลาจัด (ชั่วโมง)	รายละเอียด เนื้อหาวิชาที่จัด	วัตถุประสงค์	กระบวนการเรียนรู้	สื่อ	วัดผล	ผลงาน
21 มี.ค. 51	ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)	- การทำนุหรงำไปในดินเผา	- เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน คิด และเขียน - เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการทำนุหรงำและสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน	- วิทยากรแนะนำวิธีการวัสดุอุปกรณ์ - วิทยากรบรรยายและสาธิตขั้นตอนของการทำนุหรงำไป - ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำนุหรงำไป - วิทยากรคอยดูแลให้คำแนะนำผู้เรียน	- ผ้าโปรงสีขาวลายทอง - ลูกไม้รูปสำเร็จรูป - ริบบิ้นผ้าสีแดง, สีโอรส - ดอกไม้สำเร็จรูปสีแดง (ดอกกุหลาบ) - นุหรงำไป - กาวยูธู - ด้าย กรรไกร - เซรามิกรูปแบบต่างๆ - หัวน้ำหอมกลิ่นกุหลาบ , มะลิ	- ใบงานเรื่อง นุหรงำไป	- นุหรงำไปในดินเผา

การทำบุหงารำไปในดินเผา

วัสดุ – อุปกรณ์

1. ผ้าโปรงสีขาวลายทอง
2. ลูกไม้รูปดอกไม้สำเร็จรูป
3. ริบบิ้นผ้าสีแดง, สีโอรส
4. ดอกไม้สำเร็จรูปสีแดง (ดอกกุหลาบ)
5. บุหงารำไป
6. กาวยูซู
7. ด้าย กรรไกร
8. เซรามิกรูปแบบต่างๆ
9. หัวน้ำหอมกลิ่นกุหลาบ , มะลิ

ขั้นตอน และวิธีทำ

1. นำบุหงารำไปบรรจุลงในเซรามิกรูปแบบต่างๆ ตามที่ต้องการให้เต็ม แล้วใส่การบูรลงในบุหงา เพื่อเพิ่มความหอม

2.ตัดผ้าโปร่งสีเหลือง
เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
ความกว้างและความยาว
ขึ้นอยู่กับรูปแบบของ
เซรามิกแบบต่างๆ
นำเซรามิกที่บรรจุบุหงา
วางลงบนผ้าโปร่งสีเหลือง
ตรงกึ่งกลางทับผ้าโปร่งขึ้น
รวบผ้าโปร่งขึ้นทางด้านบน
ของเซรามิก

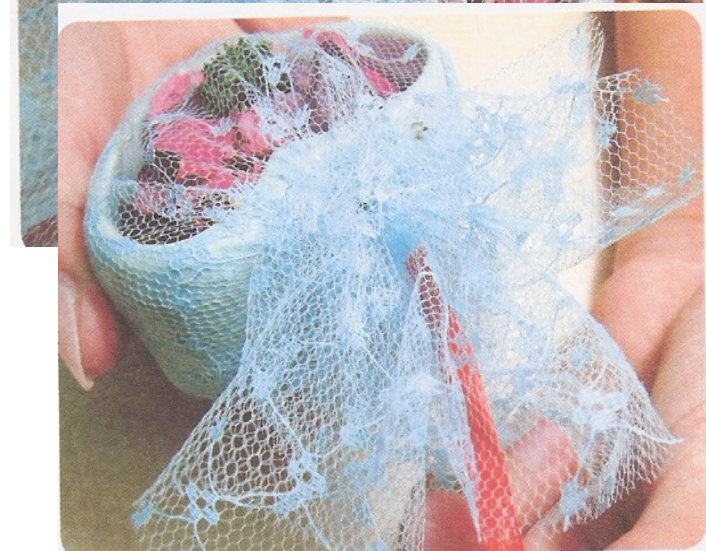
3.เมื่อรวบผ้าโปร่งสีเหลือง
ขึ้นเรียบร้อยแล้วใช้ด้ายมัด
ด้านบนของเซรามิกรูปแบบ
ต่างๆให้แน่น

4.นำผ้าลูกไม้รัดสำเร็จรูป
สีชมพูระบายโดยรอบตรง
รอยมัดของด้ายเพื่อปิด
ทับรอยมัดของด้าย
จัดระบายจีบผ้าโปร่ง
และผ้าลูกไม้ให้สวยงาม

5.ตัดริบบิ้นสีแดงยาว 2 ซม.
พับทบครึ่งสอดเข้าไปใน
ผ้าโปร่งทากาวตรงด้านใน
เพื่อทำเป็นหูหิ้ว

6. ตกแต่งด้านหน้าของเซรามิกด้วยริบบิ้นสีชมพูและฟ้ายาว 20 ซม. ซ้อนกันพันเป็นโบซ้อนกัน 2 สี ตัดชายให้เสมอกัน ทากาวติดด้านหน้าตรงลูกไม้ปิดทับโบด้วยดอกกุหลาบสำเร็จแล้วจัดตกแต่งให้สวยงาม

ใบความรู้

บุหงารำไปในดินเผา

บุหงารำไป คือการใช้กลีบดอกไม้แห้ง ใบไม้แห้ง เมล็ดอบแห้ง หรือบางส่วนของต้นไม้ ชนิดที่เลือกแล้วว่า ใช้ทำบุหงารำไปได้ จากนั้นนำมาประพรมด้วยกลิ่นหอมที่ต้องการ การใช้ก็เพียงแค่เอาบุหงารำไป วางไว้ในห้องที่ต้องการ กลิ่นหอมจะส่งกลิ่นอบวนไปทั้งห้องตามที่ปรารถนา บุหงารำไปหาซื้อได้ตามร้านสปา ร้านขายของที่ระลึกบางแห่ง และตามห้างสรรพสินค้าทั่วไป มักบรรจุในถุงพลาสติกใส หรือภาชนะที่ออกแบบให้มองเห็นความสวยงามของสีกลิ่น ลักษณะอันสวยงามของดอกไม้ใบไม้ที่ใช้ทำ มีกลิ่นหอมมากมายหลายชนิดให้เลือก เมื่อกลิ่นจางลงก็พรมกลิ่นที่ต้องการลงไปได้อีก

บุหงารำไป หากต้องการทำเองไม่ยาก เลือกเก็บดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมตามที่ต้องการมาอบให้แห้ง โดยใช้เครื่องอบแห้ง ดอกไม้บางชนิดสามารถตากให้แห้งด้วยแดด ส่วนใหญ่จะใช้วิธีผึ่งให้แห้งในที่ร่มที่มีอุณหภูมิสูงกว่าปกติ ซึ่งการผึ่งในที่ร่มจะสามารถรักษาสีและกลิ่นของดอกไม้ได้ดีกว่า อย่างไรก็ตาม

ส่วนใหญ่ที่ใช้จะเป็นดอก หรือใบ หรือเมล็ด ของต้นไม้ที่ไม่มีกลิ่น แต่รูปร่างสวย สามารถดูดซับกลิ่นได้ดี จะได้รับความนิยมมาทำบุหงารำไปมาก ส่วนท่านที่ชมชอบสี ก็สามารถใช้สีผสมอาหาร ย้อมง่ายๆ โดยจุ่มบุหงารำไปแห้ง ในน้ำเจือสีผสมอาหาร แล้วผึ่งให้แห้งก็ได้บุหงารำไปสีสวยแล้ว ข้อควรระวัง คืออย่าให้ขึ้น อาจทำให้ขึ้นรา หมั่นดูว่าขึ้นรา สกปรก หรือเป็นที่อยู่ของแมลงหรือไม่ และเปลี่ยนเมื่อพบว่าไม่คูดีแล้ว หรืออายุใช้งานเกิน 3-4 เดือนแล้ว

ขั้นตอน และวิธีทำ

- 1.นำบุหงารำไปบรรจุลงในเซรามิกรูปแบบต่างๆตามที่ต้องการให้เต็มแล้วใส่การบูรลงในบุหงาเพื่อเพิ่มความหอม
2. ตัดผ้าโปร่งสีเหลืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสความกว้างและความยาวขึ้นอยู่กับรูปแบบของเซรามิกแบบต่างๆนำเซรามิกที่บรรจุบุหงาวางลงบนผ้าโปร่งสีเหลืองตรงกึ่งกลางทาบผ้าโปร่งขึ้นรวบผ้าโปร่งขึ้นทางด้านบนของเซรามิก
- 3.เมื่อรวบผ้าโปร่งสีเหลืองขึ้นเรียบร้อยแล้วใช้ด้ายมัดด้านบนของเซรามิกรูปแบบต่างๆให้แน่น
- 4.นำผ้าลูกไม้รัดสำเร็จรูปสีชมพูระบายโดยรอบตรงรอยมัดของด้ายเพื่อปิดทับรอยมัดของด้าย จัดระบายจีบผ้าโปร่งและผ้าลูกไม้ให้สวยงาม
- 5.ตัดริบบิ้นสีแดงยาว 2 ซม. พับทบครึ่งสอดเข้าไปในผ้าโปร่งทากาวตรึงด้านในเพื่อทำเป็นหูหิ้ว

